

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

Jyväskylän yliopisto on 11.5.2016 pidetyn sopimusneuvottelun jälkeen toteuttanut sopimuksessa kirjattuja tavoitteita useilla tasoilla. Jyväskylän yliopiston toimintaa ohjaavana teemana on ollut laadullinen kasvu; Quality Growth. Nämä toimenpiteet näkyvät tutkimuksessa ja innovaatiotoiminnassa, koulutuksessa, yhteiskunnallisessa vuorovaikutuksessa sekä yliopiston johtamisessa ja toiminnan ohjauksessa. Yliopisto on kehittänyt ja vahvistanut tutkimus- ja koulutustoimintaansa sekä uudistanut akateemisen johtamisen toimintamallinsa, mikä mahdollistaa pitkäjänteisen ja tuloksellisen kehittämistyön tulevaisuusorientoituneesti.

Uudistuva, yhteisöllinen ja hyvin johdettu yliopisto

Yliopisto uudisti 1.1.2017 alkaen tiedekunta- ja erillislaitosrakenteensa vastaamaan paremmin yliopiston strategisia painoaloja ja profiilia. Yliopisto on sopimuskauden aikana vahvistanut kyvykkyytään akateemiseen johtamiseen. Yliopistossa on selkeät roolit ja vastuut, johtaminen on tavoitteellista, osallistavaa ja arvostettua. Yliopiston kyky strategian toimeenpanoon sekä toiminnan ohjaus on kehittynyt voimakkaasti mm. kokonaisarkkitehtuurityön myötä.

Tämä on mahdollistunut akateemisen johtamisen vahvistamisen kautta. On asetettu kaksi päätoimista vararehtoria, joista toisella on vastuullaan koulutus ja toisella tutkimus sekä uutena alueena innovaatiotoiminta. Uudistus ulotettiin myös tiedekuntatasolle, jossa akateemista johtamista tukee päätoimiset dekaanit sekä kaksi varadekaania suuntautuen tutkimukseen ja innovaatiotoimintaan ja koulutukseen. Akateemista johtajuutta vahvistettiin edelleen selkiyttämällä johtamisen rooleja ja rakenteita sekä painottamalla koulutus- ja tiedeneuvostojen toimeenpanokykyä kytkemällä ne aiempaa tiiviimmin akateemiseen johtamisrakenteeseen. Pitkän ajan kuluessa yliopistoon muodostuneet työryhmä- ja toimikuntarakenteet purettiin, ja yliopistoon perustettiin laajasti yliopistossa olevaa osaamista hyödyntävät yhteisöllisen kehittämisen ryhmät. Kaikille johtoryhmille ja yhteisöllisen kehittämisen ryhmille toteutettiin yliopistotasolla massiivinen johdon valmennus PERTEC Consulting Oy:n kanssa. Strategian mukaisesti vuoden 2020 alussa käynnistyi yliopiston JYULead -valmennusohjelma, joka jatkuu kolmiportaisena tukien akateemisen johtajuuden kehittämistä läpi urapolun.

Yliopistossa on toteutettu kokonaisarkkitehtuurityö, jossa yliopiston ydin- ja tukitoimintoja on jäsennetty. Yliopisto on mallintanut toimintansa kokonaisarkkitehtuurikehikoon ja uudistetun toiminnan ohjauksen avulla kykenemme ohjaamaan opetus- ja kulttuuriministeriön Visio 2030 ja yliopiston strategian mukaisten tavoitteiden sekä yliopiston kyvykkyysien muodostamaa kokonaisuutta.

Yliopistossa toteutettiin poikkeuksellisen laaja, osallistava ja analyttinen strategiatyö 2018-2019 aikana. Jyväskylän yliopiston hallitus vahvisti 8.4.2019 yliopiston strategian Osaava ja hyvinvoiva ihminen. Strategiatyö tuotti viisi kokonaisvaltaista kehittämisohjelmaa, joissa kussakin määritelty tavoitetilä sekä strategiset tavoitteet, mitkä ohjaavat yliopiston toimintaa kohti vuotta 2030. Nämä strategiset tavoitteet konkretisoivat myös OKM visio 2030 ja Suomen hallitusohjelmassa korkeakouluille asetettuja tavoitteita. Kaikkia kehittämisohjelmia läpileikkaavina tavoitteina ovat yliopiston vetovoiman vahvistaminen, jatkuva laadun parantaminen, monitieteisyyden vahvistaminen, yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden vahvistaminen sekä kansainvälistyminen. Kehittämisohjelmilla on selkeät omistajat, ja strategiset tavoitteet muodostuvat toimenpiteiksi, jotka muodostavan yliopistotason projektisalkun.

Tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan vahvistaminen yhteistyöllä ja avoimuudella

Tutkimuksessa laadullinen kasvu on toteutunut menestymisessä Suomen Akatemian profilointihankkeissa sekä European Research Council -hankkeissa (ERC). Jokaisella viidellä profilointikierroksella JYU on

kyennyt vahvistamaan tutkimustaan ja terävöittämään tutkimuksellista profiiliaan. Jyväskylän yliopisto on Helsingin ja Aalto yliopistojen jälkeen menestynein suomalainen yliopisto näissä hankkeissa. Jyväskylän yliopistoon on muodostettu erittäin korkeatasoiset tutkimuksen tukipalvelut ja onnistuttu toteuttamaan yhä korkeatasoisempia rekrytointejä. Vuoden 2019 aikana yliopistoon luotiin strategian mukaisesti uudistettu tenure track -urapolkumalli. Jyväskylän yliopistossa toteutettiin vuonna 2018 tutkimuksen arviointi, jonka taustatiedoiksi koottiin laajasti tiedot yliopiston tutkimuksen, tutkimusedellytysten ja tutkimusprosessien kehittymisestä vuosina 2010-2017. Kansainvälisen arviointipaneelin raportti julkaistiin 2019.

JYU on lisännyt tieteen avoimuutta ja saavutti vuonna 2019 toteutetussa arvioinnissa avoimuuden tason 5. Yliopisto tukee edelleen tutkimusaineistojen avoimuutta ja on Suomen johtavia yliopistoja tutkimusjulkaisuiden avoimuuden osalta. Avoimena julkaistujen tai rinnakkaistallentamalla avoimeksi saatettujen julkaisujen määrä kaikista JYU:n tutkimusjulkaisuista on vuoden 2019 julkaisujen osalta 82 %, joka on merkittävä nousu edellisenkin vuoden korkeaan avointen julkaisuiden osuuteen 73 %.

Osaava ja hyvinvoiva ihminen -strategiaa läpileikaavana tavoitteena on monitieteisen yhteistyön vahvistaminen ja monialaisen yliopiston potentiaalin hyödyntäminen. Monitieteisyyttä tukevia toimenpiteitä ovat olleet esimerkiksi yliopiston profiloitumistavoitteiden yhdessä järjestämät seminaarit. Innovaatiotoiminta, yrittäjyyden edistäminen ja tutkimusyhteistyö elinkeinoelämän kanssa on keskeistä yliopiston toiminnassa. Jyväskylän yritystehdas Oy:n perustajajäsenet, Jyväskylän kaupunki, Gradia koulutuskuntayhtymä, Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja Jyväskylän yliopisto tiivistivät Yritystehtaan kautta yhteistyötään ja tehostivat yrittäjyyden palveluita. Yritystehdas on toiminnassa ja toiminta on vaikuttavaa.

Koulutuksen vahvistaminen - vaikuttavaa akateemista asiantuntijuutta

JYU asetti sopimuskauden ensimmäisellä jaksolla 2017-2018 koulutuksen painopisteeksi opetuksen laadun edistämisen ja opetussuunnitelmauudistuksen implementoinnin. Jyväskylän yliopisto on toteuttanut kaikkien tiedekuntien opetussuunnitelmien sisältöjä ja rakenteita koskevan opetussuunnitelmauudistuksen kolmivuotiskaudelle 2017-2020. Opetussuunnitelmatyöprosessi arvioitiin keväällä 2018 ja arvioinnin perusteella opetussuunnitelmien kehittämistä jatkettiin kohden seuraavaa kolmivuotista opetussuunnitelmakautta 2020-2023 koko yliopiston kattavana, yliopiston uudistuneen strategian koulutuksen kehittämisohjelmaan perustuvana prosessina.

Lisäksi yliopisto on kehittänyt aktiivisesti ja tutkimusperustaisesti teknologiaa hyödyntävää pedagogiikkaa, ohjausosaamista sekä opiskelijoiden hyvinvointia edistäviä konsepteja Student Life -toiminnalla, jota käydään toistuvasti benchmarkaamassa JYU:n ulkopuolelta. Kielikylpykoulutuksen toteuttamiseksi on luotu edellytykset sopimuksen mukaisesti, ja Jyväskylän yliopisto toteutti Vaasan ja Jyväskylän yliopistojen välisen sopimuksen mukaisesti kielientutkimuksen ja koulutuksen siirtämisen siten, että ensimmäiset opiskelijat ja henkilöstö siirtyivät 1.8.2017 Jyväskylään. Yliopistossa on rakennettu yhteistyössä kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunnan, humanistis-yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan ja soveltavan kielientutkimuksen keskuksen ja kielitietoisuutta ja monikielisyyttä tukevan pedagogiikan tutkinto-ohjelmia lvarhaiskasvatukseen -, luokan- ja aineenopettajakoulutukseen. Lisäksi EduFutura -oppilaitosten kesken on käynnistetty esisuunnittelu tiedepäiväkodin perustamiseksi, jossa luodaan tutkimusperusteisesti uusia toimintamalleja varhaiskasvatukseen, painoaloina liikunta, kielikylpy, tanssi ja esittävät taiteet sekä tiede.

Jyväskylän yliopisto on sovitun mukaisesti toteuttanut valintakoemenettelyjensä määrätietoista keventämistä. Laadullinen kasvu toteutui myös Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun läpäistessä vaativan AACSB International (The Association to Advance Collegiate Schools of Business) -akkreditoinnin syksyllä 2018. AACBS on kansainvälisesti merkittävin kauppatieteelliselle koulutusyksikölle myönnettävä korkealaatuisen opetuksen ja tutkimuksen tunnustus. Kaikista alan yksiköistä maailmassa vain noin viisi prosenttia on saanut AACSB-akkreditoinnin.

Alueellisella yhteistyöllä elinvoimaa

EduFutura Jyväskylä -yhteistyö on syventynyt. Vuonna 2019 painopiste on ollut yhteisen opintotarjonnan, yhteisesti toteutettujen opintojen sekä ristiin opiskelun mahdollisuuksien edistäminen. Tutkimusperusteisesti on rakennettu oppijan eheää polkua varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja edelleen toiselle asteelle ja korkeakouluopintoihin, ja ohjauksen toimintamalleja on kehitetty oppilaitosten yhteistyöllä. Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia sekä Jyväskylän kaupunki tekevät yhteistyötä saumattomasti yli organisaatiorajojen. Liikuntapääkaupunki Jyväskylän osaamista vahvistettiin perustamalla 2019 EduFutura liikunnan työelämäprofessori, johon kutsuttiin KIHU:n johtajan tehtävät

jättänyt Sami Kalaja. Yhteinen Edu Cluster Finland Oy (ECF) on jatkanut kansainvälistä koulutusliiketoimintaansa.

https://www.jyu.fi/fi/Jyväskylän_yliopistostrategiat
www.edufutura.fi

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakkoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatua on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamis potentiaali korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Jyväskylän yliopisto on ottanut merkittäviä harppauksia kohti laadukkaampaa, kansainvälisempää ja vaikuttavampaa tulevaisuutta.

Tehty strategiatyö antoi vahvan pohjan yliopiston uudistumiselle ja kehittämiselle. Yliopistoyhteisössä on jaettu ymmärrys yhteisestä tavoitetilasta, ja on nähtävissä poikkeuksellista sitoutumista uudistumiseen ja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Jyväskylän yliopiston visiona on olla oppimisen, hyvinvoinnin ja luonnon perusilmiöiden aloilla yksi maailman johtavista tiedeyliopistoista sekä osaamisen ja kestävästi yhteiskunnan uudistaja. Strategiamme vaikuttavuusprofiilissa korostuu osaava ja hyvinvoiva ihminen. Sivistystehtävä nousee vahvasti yhteisöstämme, missiomme on olla vaikuttava sivistysyliopisto.

Jyväskylän yliopisto on kyennyt vahvistamaan strategisia painoalojaan sopimuskauden aikana. Suomen Akatemian viidennessä profiloitumishaussa yliopisto sai vuosille 2019-2022 4 M[€] vahvistaakseen painoalojaan: Monilukutaidot oppimisen, osallisuuden ja yhteiskunnallisen yhteenkuuluvuuden kannalta sekä Ydinastrofysiikan, atomiydinten rakenteiden fysiikan ja kosmologian perusvuorovaikutuksien tutkimus. Kolmas profilointialue suuntaa tutkimuksen liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden vaikutuksiin lihaksiin, soluihin ja jopa molekyylien välittämiin signaaleihin saakka. JYU on kaikkiaan menestynyt erinomaisesti kaikilla viidellä profilointikierroksella. Lisäksi rehtori on strategisella rahoituksellaan vahvistanut profiloitumisalueita. Rekrytoinnit profiloitumisalueille on avattu kansainväliseen hakuun, ja tehty valinnat ovat kasvattaneet kansainvälisen henkilöstön osuutta.

JYU jatkaa laajamittaista oppimisympäristöjen ja tutkimusperustaisen opetuksen kehittämistä. Suunnittelutyössä keskitytään kehittämään joustavia, yksilöllisiä opintopolkuja mahdollistavia akateemisia opetus- ja oppimisympäristöjä, joissa oppimista tehdään näkyväksi ja jossa yhteys tutkimukseen on yhtenä lähtökohtana. Oppimisympäristöjen digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään kehittämällä sekä ajasta ja paikasta riippumatonta opiskelua että kampuksella päätoimisesti opiskelevien osaamista tukevaa laadukasta ja eri medioita hyödyntävää opetusta. Strategian kehittämisohjelman mukaisesti tätä resursoidaan, ja kehitetään JYU Learn -konseptilla.

Sopimuskaudella Jyväskylän yliopisto on panostanut merkittävästi digitalisaatioon. Digitalisaation strateginen kehittämissuunnitelman kolme painopistealuetta, 1) oppimisen ja koulutuksen digitalisaation, 2) tutkimuksen digitalisaatio ja sekä 3) älykkäät digiympäristöt, ovat toteuttaneet painopistealueiden tavoitetiloihin tähtäävää tiekarttaa. Jyväskylän yliopiston digitaalinen kehitys on ketterää ja akateemisesti johdettua. Kyvykkyyss pohjainen kokonaisarkkitehtuurityö sekä tietoturva ja -suoja ovat kehittämisen tukipilareita.

Jyväskylän yliopisto on ollut aktiivinen toimija kansallisesti digitalisaatioon liittyvässä yhteistyössä. Olemme osallistuneet merkittävällä roolilla kansallisen korkeakoulutuksen digivisio 2030:n visio-, tavoitetila ja tiekarttasuunnittelutyön sekä olleet aktiivinen toimija asiaan liittyvissä sopimusneuvotteluissa ja yhteisön tuomisessa yhteisen vision taakse.

Jyväskylän yliopiston tavoitteena on opiskelijakeskeinen palveluprosessi, joka tarkoittaa muun muassa tutkintojen valmistumisen nopeuttamista tarjoamalla opintojen suunnittelun ja seurannan työkaluja opiskelijoille. Yliopisto on aloittanut laajamittaisen Sisä-järjestelmän käyttöönoton siten, että opintojen suunnittelun toiminnallisuudet otettiin käyttöön kaikissa tutkinto-ohjelmissa syksyllä 2018 ja opetukseen ilmoittautumisen toiminnallisuudet syksyllä 2019. Lisäksi yliopistossa rakennetaan uusia mobiilipalveluita MyJYU-sovellukseen, joka on saanut erinomaista palautetta opiskelijan arjen helpottajana. Tutkijat ovat yhtälailla huomiomme kohteena. Esimerkiksi tutkimusaineistojen jako helpottuu Nextcloud-järjestelmän avulla edistään siten tutkijoiden verkostoitumista. Paljon on myös kaikille yliopistolaisille hyödyllisiä ratkaisuja rakenteilla, kuten HelpJYU, joka parantaa tukipalveluiden laatua. Jyväskylän yliopisto on kehittänyt toiminnanohjausmallin, joka mahdollistaa kansallisten, alueellisten ja organisaation vaatimusten ja tavoitteiden toteutumisen seurannan ja analysoinnin, sekä toiminnan kehittämisen. Tällä varmistetaan, että yhteiskunnan muuttuessa yliopisto edelleen määrätietoisesti täyttää sille asetetut tehtävät mutta kehittää ketterästi toimintaansa. Toiminnan kehittäminen perustuu kokonaisarkkitehtuurin hallintaan ja kyvykkyyssajatteluun.

JYU on vahvistanut vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Yritystehdas Oy toteuttaa EduFutura Jyväskylän yhteistä yrittäjyysstrategiaa <https://yritystehdas.fi/info/> ja <http://www.edufutura.fi/>. Kokonaisuudessaan innovaatiotoiminnan painoarvoa on nostettu koko yliopistossa, ja toiselle päätoimiselle vararehtorille nostettiin tutkimuksen rinnalle ja siihen kytkeytyen painopisteeksi innovaatiotoiminta, kuten myös kaikkien tiedekuntien toiselle varadekaanille.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja

epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Jyväskylän yliopiston tutkimusta ja koulutusta toteutetaan nykyiset yksikköraajat ylittävänä kokonaisuuksina vuoden 2017 alusta käyttöön otettavan tiedekunta- ja laitosrakenteen pohjalta. Tieteenalojen välistä yhteistyötä lisäämällä ja hallintoa tehostamalla vapautetaan voimavaroja yliopiston vahvuusaloille ja kansainvälisen tutkimusrahoituksen hakemisen tukemiseksi.

Yliopisto syventää yhteistyötään ja sujuvoittaa yhteistyön käytäntöjä Luonnonvarakeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa yhteisesti resursoidussa osaamiskeskittymässä.

Jyväskylän yliopisto muodostaa yhteistyössä Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymän kanssa kansainvälistä kärkeä tavoittelevan osaamiskeskittymän liikunnan, terveyden, hyvinvoinnin ja kuntoutuksen sekä oppimisen alueille. Yliopiston tavoitteena on, että Jyväskylään muodostuu kansallisesti merkittäviä osaamiskeskittymiä kyberturvallisuuden, yrittäjyyden edistämisen ja biotalouden alueille.

Yliopisto terävöittää sopimuskauden aikana profiiliaan kielten tutkimuksessa ja opetuksessa.

Yliopisto kokoaa korkeakoulujen toimijoita kehittyvien maiden kanssa tehtävän yhteistyön edistämiseksi.

Jyväskylän yliopisto on lisännyt monitieteistä yhteistyötään sekä tutkimuksessa että koulutuksessa. Tutkimuksen osalta esimerkkinä ovat aiemmin mainitut monitieteiset Suomen Akatemian profilointihankkeet.

JYU:n, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja koulutuskuntayhtymä Gradian EduFutura Jyväskylä -yhteistyö on edennyt, ja useilla alueilla, erityisesti *Oppimisen uudistamisessa* ja *Terveys, kuntoutus, hyvinvointi ja liikunta* aloilla yhteistyö on syventynyt merkittävästi. Kärkialojen (*Oppimisen uudistaminen, Terveys, kuntoutus, hyvinvointi ja liikunta, Sovellettu kyberturvallisuus ja ICT, Yrittäjyyden edistäminen, Suomalainen musiikkikampus, Koulutusvienti ja Biotalous*) toimintaa selkeytettiin ja jäntevöitettiin luomalla kullekin alalle kärkitiimi, joka vastaa oppilaitosten rehtoreista ja muista johtajista koostuvalla johtoryhmältä tulevien strategisten tavoitteiden muuttamisesta käytännön tavoitteiksi ja toimenpiteiksi. Kärkitiimien työtä käytäntöön vievät operatiiviset alatiimit. Osana tätä kehitystä *Oppimisen uudistamisen* alalle palkattiin toukokuussa 2019 koulutussuunnittelija koordinoimaan EduFutura-oppilaitosten yhteistä opetussuunnitelmaa työtä (ml. ristiinopiskelun kehittäminen), sujuvien siirtymien kehittämistä toiselta asteelta korkea-asteelle ja ohjauksen & pedagogiikan kehittämistä. Näissä edettiin vuoden 2019 aikana mm. seuraavasti: EF-oppilaitosten yhteinen opetussuunnitelmatyö eteni mm. yhteisten seminaarien, työpajojen ja webinaarin kautta. Luotiin mallinnus ristiinopiskelun kolmesta mahdollisesta toteutustavasta EF-kontekstissa (sopimus-, yhteistuotanto- ja vaihtomallit). Konkreettisena tuotoksena on syntymässä monipuolinen yhteinen ristiinopiskelutarjotin osaksi JYU:n ja JAMKin 2020 opetussuunnitelmia (laajoja yhteisiä temaattisia moduuleja ja yksittäisiä opintojaksoja. Osa opintojaksoista soveltuu myös 2. asteen opiskelijoille). Ristiinopiskelun mahdollistamiseksi käynnistettiin myös yhteinen ristiinopiskeluprosessin sekä opintohallinnon prosessien ja järjestelmien kehittämistyö ja luotiin EduFuturalle *yhteiset osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen linjaukset* (hyväksytty johtoryhmässä 11.12.2019) helpottamaan toisessa EF-oppilaitoksessa suoritettujen opintojen hyväksilukemista. Keskeisenä työkaluna toimii jo yhteiseen opetussuunnitelmaprosessiin sisällytetty ennakoiva hyväksiluku. Toisen ja korkea-asteen välisen siirtymän kehittämisessä luotiin mallinnus opiskelijan polusta toiselta asteelta korkea-asteelle EduFuturassa. Mallinnuksessa jäsennettiin laaja, eri tyyppisten toimien tarjonta, jonka avulla lukiolaiset ja ammattiin opiskelevat voivat tutustua korkeakouluopiskeluun ja eri aloihin sekä kehittää opiskeluvälmiuksiaan. Mallinnuksen pohjalta ryhdyttiin työstämään materiaaleja opiskelijoille, opettajille ja ohjaajille (mm. esittelyvideo ja maaliskuussa 2020 toteutettava EF korkeakouluopintojen road show). Tiivistä yhteistyötä on tehty myös korkeakoulu-yhteistyön integroimiseksi osaksi Gradia-lukioiden paikallista LOPS2021-opetussuunnitelmatyötä. Ohjauksen ja pedagogiikan kehittäminen eteni mm. EduFutura professori Jouni Välijärven laatiman "EduFutura ohjausjärjestelyjen kehittäminen" katsauksen kautta.

EF-oppilaitosten opiskelijat ovat olleet tiiviisti mukana yhteisessä kehittämistyössä. EduFutura Student Forum -toimintaa on kehitetty ja *Oppimisen uudistamisen* kärkitiimissä ja kaikissa operatiivisissa alatiimeissä on aktiivisina jäseninä Student Forumin nimeämät opiskelijat.

Jyväskylän yliopiston SYKE:n ja/tai LUKE:n Jyväskylän toimipisteiden tutkijoilla on ollut vesistötieteiden, ympäristön ja luonnonvarojen noin 30 yhteishanketta. Valmistuneiden ja yhteisohjauksessa olevien väitöskirjatöiden määrä on noin kymmenen. Jatkossa yhteisohjattuja opinnäytetöitä (pro gradu ja LuK) on tarkoitus lisätä, sekä tukea opiskelijoiden ohjautumista työharjoitteluun SYKE:n ja LUKE:n toimipaikkoihin. Bio- ja ympäristötieteiden laitoksen opetuksessa on hyödynnetty LUKE:n ja SYKE:n osaamista vesistötieteisiin ja uusiutuviin luonnonvaroihin liittyvillä kursseilla jo useana vuonna, ja yhteistyö eri organisaation välillä on mahdollistanut erikoislaitteistojen käyttöä tutkimuksessa. Esimerkiksi LUKE:n kiertovesitutkimusinfrastruktuurissa Laukaassa on tehty yhteistutkimusta kahdessa eri hankkeessa.

JYU on ollut aktiivinen ja vaikuttava toimija alueellisilla kehitysalustoilla Keski-Suomen hyvinvoinnin osaamiskeskittymässä (KeHO) sekä Hippo2020 -hankkeessa ja on näin alueellisessa yhteistyössä vahvistanut liikunnan, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen alueille entistä vetovoimaisempaa koulutuksen ja tutkimuksen osaamiskeskittymää. Yliopiston hallitus on tehnyt päätöksen liikuntalaboratorion sijoittumiseksi Hippokselle, ja JYU on osallistunut Hippoksen kehittämis- ja suunnittelutyöhön. JYU:n osallisuutta vahvistavat useat yhteisprofessuurit Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin kanssa. Lisätietoa: <http://hippo2020.fi/fi/> ja <http://www.kehofinland.fi/>. KeHo -puheenjohtajuus siirtyi vuoden 2020 alusta Jyväskylän yliopistolle.

Jyväskylän yliopistossa toteutettavaa maahanmuuttajien SIMHE-palvelua hyödynsi vuosina 2017-01/2020 yhteensä 385 henkilöä. Henkilökohtaista tai videoneuvotteluna toteutettua ohjausta sai reilu 50 % ja vajaa puolet ryhmämuotoista neuvontaa.

Vuonna 2019 SIMHE-ohjauksessa käyneistä 90 henkilöstä noin 30 % oli saanut Opetushallituksen päätöksen ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen virkakelpoisuudesta, päätöksessä määritellään tarvittavat täydentävät korkeakouluopinnot substanssi- ja pedagogisina opintoina sekä tarjotaan jatkoneuvonnan kontaktina korkeakoulujen SIMHE-palvelut.

INTEGRA on ensimmäinen suomalaisen yliopiston tarjoama omaehtoinen kotoutumiskoulutusohjelma korkeakoulukelpoisille ja jo korkeakoulututkintoja lähtömaissa suorittaneille maahanmuuttajille. INTEGRA-hankkeessa rakennetun ja pilotoitun koulutusmallin tarjoamien hyvien käytänteiden myötä vastaavia toimintoja on aloitettu vuonna 2019 myös muissa yliopistoissa. JYU:n SIMHE on tarjonnut INTEGRA:sta kiinnostuneille hakijaneuvonnan, toteuttanut osana tiimiä opiskelijarekrytoinnit, hoitanut opintojen rahoitukseen liittyvän TE-toimistoyhteistyön sekä vastannut opiskelijoiden henkilökohtaisesta (HOPS) ja ryhmäohjauksesta. INTEGRA-opinnot 2020 on aloittanut 19 opiskelijaa 12 eri lähtömaasta. Vuonna 2018 opinnot suorittaneet 17 henkilöä etenivät tutkintokoulutuksiin, pedagogisiin opintoihin, avoimen korkeakouluopetuksen polku- ja väyläopintoihin sekä työelämään.

Lisäksi JYU on ollut vaikuttamassa korkeakoulu- ja tiedepolitiikan kehittymiseen kansainvälisesti ja kansallisesti. Jyväskylän yliopiston edustajia on ollut EAIE:n ja EUA:n elimissä. Avoimen korkeakouluopetuksen osalta Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto toimii kansallisena edustajana EADTU -verkostossa <https://eadtu.eu/>. EU-vaikuttamistyötä esim. tutkimusrahoituksen alueella on jatkettu yliopistojen yhteistyönä ja verkostoiden avulla (Unifi, Finn-Arma) sekä johdon aktiivisten kontaktien kautta.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumisesta edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen

varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Jyväskylän yliopisto ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmentautumista. Yliopisto osallistuu alakohtaisten yhteisvalintojen kehittämiseen siten, että yhteisvalinta on käytössä pääsääntöisesti sopimuskauden loppuun mennessä ja mahdolliset valintakokeet toteutetaan yhteistyössä muiden alalla koulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa. Yliopisto lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Yliopisto ottaa käyttöön todistusvalinnan kauppatieteen yhteisvalinnassa vuonna 2017. Yliopisto valitsee opiskelijat entistä laajempiin tutkinto-ohjelmiin ja luo joustavia opintopolkuja kandidaattiohjelmista maisterivaiheeseen.

Yliopisto siirtyy uusiin opetussuunnitelmiin lukuvuonna 2017-2018. Uudistettavissa opetussuunnitelmissa huomioidaan mahdollisuus ajasta ja paikasta riippumattomaan opiskeluun teknologisesti tuettujen pedagogisten ratkaisujen sekä digitaalisten aineistojen avulla. Yliopisto luo opiskelijoille monimuotoisia, interaktiivisia ja oppijalähtöisiä, tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäviä opetuksen ja oppimisen muotoja ja ympäristöjä. Yliopisto tukee uudistuvissa opetussuunnitelmissa monikulttuurisen osaamisen kehittämistä ja kansainvälistymistä. Yliopisto varmistaa, että opintoihin sisältyvät ulkomailla suoritettavat opinto- ja harjoittelujaksot ovat tavoitteellisia. Työelämätaitoja edistetään kaikissa opinnoissa ja samalla kannustetaan yrittäjämäiseen asenteeseen tekemisen ja kokeilemisen kautta.

Yliopisto toimii yhtenä korkeakouluista, jotka neuvovat ja ohjaavat maahanmuuttajia korkeakoulutukseen ja työelämään.

Opiskelijavalinta

Jyväskylän yliopisto on toteuttanut opiskelijavalintauudistuksen siten, että vuonna 2020 todistusvalinta on pääasiallinen väylä yliopiston kandidaatti- ja maisterikoulutukseen. Uudistuksessa määriteltyjä poikkeuksia lukuun ottamatta vähintään 51 % kandidaatti- ja maisterikoulutuksen opiskelijoista valitaan opiskelemaan todistusvalinnan perusteella (osassa hakukohteita soveltuvuuskokeeseen). Samalla ylioppilastodistuksen ja valintakokeen yhteispistevalinta poistuu käytöstä. Todistusvalinnalla täytettävistä opiskelupaikoista ensikertalaisille varataan hakukohteesta riippuen 51-100 %. Suurin osa koulutusaloista osallistuu aktiivisesti valtakunnalliseen todistusvalintaa koskevaan alakohtaiseen yhteistyöhön.

JYU on vahvistanut todistusvalinnassa käytettävien valintaperusteiden voimassaolon vuoteen 2024 saakka, jotta ne ovat toisen asteen opintonsa aloittavien tiedossa. Muilta osin vuoden 2020 valinnoissa käytettävät valintaperusteet ovat voimassa vuoteen 2022 saakka (välttämättömiä muutoksia lukuun ottamatta).

Kevään 2020 yhteishaussa kaikki yliopiston suunnittelemaat valintakokeet ovat luonteeltaan sellaisia, että ne eivät vaadi hakijalta etukäteisvalmistautumista. Valtakunnallisiin yhteisvalintoihin kuuluvien hakupaineisten psykologian ja sosiaalityön valintakokeisiin julkaistaan ennakkoaineistoa kuukautta ennen koetta, joten ne eivät vaadi hakijalta pitkäkestoista valmistautumista.

Lisäksi yliopisto on kehittänyt aktiivisesti opiskelijavalintoja ottamalla entistä laajemmin käyttöön avoimen väylän valintatapana. Jyväskylän yliopisto koordinoi Toinen reitti yliopistoon hanketta. Hankkeen tavoitteena on kehittää, pilotoida ja vakiinnuttaa käyttöön erilaisia, vaihtoehtoisia reittejä korkeakouluopintoihin. Avoimen väylän kautta valittavien opiskelijoiden aloituspaikkamääriä on nostettu merkittävästi lähes kaikissa JYU:n avoimen väylän hakukohteissa. Avoimen väylän hakukelpoisuuteen vaadittavia opintopistemääriä on yhtenäistetty ja vaadittavien opintojen määrä on pääsääntöisesti alle 60 op. JYU pyrkii tavoitteellisesti siltaopinnoista luopumiseen ja on yliopistotasoisissa linjauksissaan rajannut mahdollisten siltaopintojen määrän huomattavasti aiempaa pienemmäksi.

Koulutuksen kehittämisohjelma

Osana strategiatyötä yliopistossa valmisteltiin koulutuksen kehittämisohjelma kaudelle 2019-2030. Koulutuksen kehittämisohjelman strategisena päämääränä on *Vaikuttava akateeminen asiantuntisuus*, ja se muodostuu neljästä strategisesta päätavoitteesta, jotka ovat 1. Osaamislupaus: vastuullinen, kulttuurisesti moninaisen maailman akateeminen asiantuntija, 2. Kehittämislupaus: globaaleihin osaamistarpeisiin vastaava koulutustarjonta, 3. Student Life -lupaus: yliopistomme on valtakunnallisesti johtava opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelukykyä tukeva yliopisto, 4. Laatulupaus: opetusta ja opettajia arvostetaan ja laatu pidetään korkealla.

Opetussuunnitelmatyö

JYU asetti 2017-2018 koulutuksen painopisteeksi opetuksen laadun edistämisen ja ops-uudistuksen implementoinnin. Uudistetut ops:t astuivat voimaan 1.8.2017. Ops-prosessi arviointiin 2017-2018 Koulutuksen tutkimuslaitoksen toimesta. Arviointia hyödynnettiin valmistauduttaessa seuraavaan ops-kauteen 2020-2023. JYU jatkoi ops:n kehittämistä strategi työn pohjalta. Keskeisiä periaatteita ovat osaamisperustaisuus, vahva eettinen osaaminen, kansainvälisyys ja kulttuuritietoisuus, opiskelu- ja työelämätaidot, joustavat opintopolut, modulaarisuus ja sujuvat siirtymät sekä monitieteisyyden vahvistaminen.

Ops-työ kiteyttää osaamislupauksen siitä, että yliopistosta valmistutaan vastuullisiksi asiantuntijoiksi muuttamaan maailmaa ja vastaamaan tulevaisuuden osaamistarpeisiin. Koulutuksen kehittämisohjelman mukaisesti kaikille valmistuville opiskelijoille kehittyä opintojen kuluessa vankka oman alan tietopohja ja kyky uutta luovaan ajatteluun, into ja kyky oppia uutta sekä kehittää ja jakaa osaamista muuttuvissa ympäristöissä, monipuolinen vuorovaikutusosaaminen, kielitaito ja kulttuuritietoisuus, sekä globaali ja eettinen vastuullisuus.

Yrittäjyyden edistäminen ja sitä kautta työelämään siirtymisen sujuvoittaminen on toteutettu EduFutura -yhteistyöllä. Yrittäjyyden ja innovaatiotoiminnan kehittämisessä tavoitteena on viedä käytäntöön OKM:n Koulutuksen yrittäjyyslinjaukset sekä Arenen ja Unifin yrittäjyys suosituksia. EduFuturan Yritystehdas Oy -yhtiö konkretisoi oppilaitosten aktiivisen roolin yrittäjyys ekosysteemeissä ja luo alustan monipuoliselle uusien liiketoimintojen kehittämiselle erityisesti esihautomo- ja hautomopalveluissa.

Opetuksen kehittäminen

Jyväskylän yliopiston opetuksen kehittämistoiminta *eEducation* on kytkeytynyt teemaan **Yhteisöllinen ja osallisuutta edistävä pedagogiikka**. Painopisteenä on ollut luoda pedagogisia toimintatapoja, jotka tukevat yhteisöllistä oppimista ja joilla edistetään opiskelijoiden opiskelukykyä, hyvinvointia ja osallisuutta digiajan oppimisympäristöt huomioiden. Toteutetut kehittämishankkeet olivat osa Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustushanketta *Opiskelukyvyn, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen korkeakouluissa (OHO!)* <https://ohohanke.fi/pedapeliinfo/>; <https://ohohanke.fi>.

Jyväskylän yliopiston koordinoima OHO!-hanke saatettiin päätökseen; hanke saavutti pääosin asettamansa laajat tavoitteet. Hankkeessa tuotettiin yhteensä yli 30 erilaista toimintoa, analytiikkamittareiden, sähköisten palveluiden, tutkimusten, koulutusten ja palvelumallien muodossa.

Opetuksen kehittämistä on pystytty tukemaan myös muun hanketoiminnan kautta. Jyväskylän yliopisto oli 2017-2019 mukana Turun yliopiston koordinoimassa University Pedagogical Support (UNIPS) hankkeessa, jonka tavoitteena oli tuottaa avointa ja digitaalista oppimateriaalia tukemaan kaikkien yliopistojen englanninkielistä pedagogista koulutustarjontaa.

Koulutuksen tutkimuslaitoksen (KTL) koordinoimassa *Työelämäpedagogiikka korkeakoulutuksessa (TYÖPEDA)* -hankkeessa luotiin toimintamalleja opiskelijoiden työelämätaitojen kehittämiseen, opetussuunnitelmien uudistamiseen, työelämäpedagogiseen ohjaukseen sekä TKI-toiminnan ja koulutuksen linkittämiseen.

Koulutuksen tutkimuslaitos oli tutkimusroolissa valtakunnallisessa Jyväskylän ammattikorkeakoulun koordinoimassa *eAMK* -hankkeessa (2017-2020). KTL on eAMK-hankkeessa erityisesti määritellyt oppimisen ekosysteemi-käsitettä.

Koulutuksen tutkimuslaitos on toiminut tutkimuspartnerina valtakunnallisessa Haaga-Helian koordinoimassa *Toteemi* -hankkeessa, jossa on tutkittu ja kehitetty käytännönläheisiä malleja työn ja korkeakouluopintojen yhdistämiseksi.

Strategiatyön myötä yliopisto otti käyttöön JYU Learn-konseptin, jonka tavoitteena on tukea opetuksen järjestämistä monimuotoisissa, pedagogisesti ja digitaalisesti tarkoituksenmukaisissa toiminta- ja oppimisympäristöissä. Suunnittelutyössä keskitytään kehittämään joustavia, yksilöllisiä opintopolkuja

mahdollistavia akateemisia opetus- ja oppimisympäristöjä, joissa oppimista tehdään näkyväksi ja jossa yhteys tutkimukseen on yhtenä lähtökohtana.

AHOT-käytäntöjen ja -periaatteiden kehittäminen

Jyväskylän yliopisto uusi tutkintosääntönsä vuonna 2019 ja uudistettu tutkintosääntö astui voimaan 1.8.2019. Samalla uudistettiin myös tutkintosääntöön sisällytetyt kirjaukset koskien aiemmin hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. Tavoitteena on ollut tältäkin osin joustavoittaa ja sujuvoittaa opintojen etenemistä ja tukea tarvittaessa siirtymää eri koulutusten välillä.

Jyväskylän yliopiston on osallistunut aktiivisesti OHA-forumin työskentelyyn kansallisesti yhtenäisten AHOT-linjausten valmistelemiseksi. Jyväskylän yliopiston tutkintosääntöä täydentävät AHOT-linjaukset noudattelevat yhtenäisiä linjauksia.

Jatkuva oppiminen

JYU kehittää aktiivisesti jatkuvan oppimisen toimintamallia, johon kuuluvat mm. avoin yliopisto-opetus, erilliset opinto-oikeudet (ml. alumnio-pinto-oikeus), erikoistumiskoulutukset sekä täydennyskoulutus. Jatkuvan oppimisen toimintamalli vastaa osaamistarpeisiin elämän eri vaiheissa alkaen toisen asteen opiskelijoista päättyen seniorikansalaisiin. Erityinen paino on työssä tarvittavan osaamisen kehittämisessä. Jatkuvan oppimisen tarjontaa suunnataan tulevaisuudessa erityisesti lyhytkestoisiin työllisyyttä ja osaamista parantaviin koulutuksiin.

Yhtenä ops-työn tavoitteena on ollut kehittää temaattisia moduuleja, joiden avulla mahdollistetaan nykyistä joustavammalla ja yksilöllisemmällä opintopolulla tutkinto-opiskelijoille samalla kun luodaan pohja työelämässä toimivan aikuisväestön jatkuvan oppimisen tarpeisiin. Vuoden 2020 aikana työtä jatketaan tukemalla jatkuvan oppimisen temaattisten moduulien ja MOOCien kehittämistä.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamispääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön ja sekä taiteelliseen toimintaan.

Jyväskylän yliopisto hyödyntää profiloitumisessaan monialaisuuttaan ja vahvistaa poikkitieteellisen tutkimuksen edellytyksiä. Yliopisto tukee tutkijoiden hakeutumista korkeatasoisiin kansainvälisiin tutkimusryhmiin. Yliopisto kehittää palvelujaan ja toimintatapojaan tutkimuksen vaikuttavuuden tunnistamiseksi ja tutkijoiden tukemiseksi tarkoituksenmukaisten vaikuttavuuskanavien ja kumppanien löytämisessä. Yliopiston avoimen tieteen toimintapana nousee sopimuskauden aikana tasolle viisi.

Jyväskylän yliopisto on asettanut strategiseksi tavoitteekseen olla edelläkävijä tieteen avoimuuden, tiedeviesticennän sekä yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja vuoropuhelun vahvistamisessa. Tämän tavoitteen tukemiseksi JYU perusti uudenlaisen erillislaitoksen, Avoimen tiedon keskuksen, jonka toimesta JYU on kehittänyt malleja erityisesti avoimen julkaisemisen ja tutkimusaineistojen avoimuuden edistämiseksi. JYU:n julkaisuiden avoimuusaste vuoden 2019 julkaisuiden osalta 82 %, mikä on sekä kansallisesti että Euroopan tasolla huippuluokkaa. Tutkimusaineistojen avoimuuden tukeminen palveluin ja asenteita muuttamalla on yksi niistä toimista, joiden avulla JYU nousi avoimen tieteen toimintatavoissa korkeimmalle kypsyystasolle viisi.

Tutkimukseen ja tutkimusaineistoihin liittyvä tietosuoja on ollut erityinen kehittämisen kohde vuonna. Yliopiston tietosuojavastaava on valmistellut ja koordinoitunut tietosuojaan liittyvän osaamisen ja ohjeistuksen

uusimista vastaamaan päivittyneitä tietosuojavaatimuksia. Tietosuojatyötä tehdään kansallisessa yhteistyössä, sillä henkilötietoihin liittyvien toimintatapojen on oltava yhdenmukaiset. Merkittävä osa tutkijoista ja henkilöistä on täydentänyt osaamistaan osallistumalla sekä yliopiston järjestämään että ulkopuolelta hankittuun koulutukseen. Tutkijoita on tuettu myös valmistelemalla tietosuojavaatimusten mukaisia aineistonhallintasuunnitelmien malleja, joiden avulla tutkijat voivat tutkimushankkeissaan suunnitella aineistojen käsittelyn.

Vuonna 2018 toteutetun yliopiston tutkimuksen arvioinnin tavoitteena oli tutkimuksen yleisen laadun kehittämisen lisäksi tunnistaa tutkimusalueita, jotka ovat edellisen strategian painoaluevalintojen jälkeen osoittautuneet niin kehittyneiksi, että ne on ns. nousevina aloina otettava jatkossa huomioon yliopiston painoalamäärittelyissä. Tutkimuksen arviointi edesauttoi myös JYU:n kumppaniverkoston vahvistamista tuomalla näkyväksi sekä yhteisjulkaisuiden että julkaisuiden vaikuttavuuden yhteyksiä muihin tiedetoimijoihin. Tutkimuksen arviointi aikataulutettiin sopimaan yhteen yliopiston strategiatyön kanssa ja yliopiston painoaloja täydennettiin huomioimalla kestävä liiketoiminta ja talous. Tutkimuksen arvioinnin yhteydessä yksiköt valmistelivat toimenpiteet ja aikatauluttivat niiden toteutuksen siten, että osa toimenpiteistä on jo toteutettu vuonna 2019 ja niitä jatketaan seuraavina vuosina. Tutkimuksen arvioinnin tulokset huomioitiin myös yliopiston tutkimuksen kehittämisohjelmassa "Tutkija keskiöön". Esimerkiksi tutkijoiden mentorointi on nostettu kehittämisohjelman toimenpiteeksi.

Tutkimus- ja innovaatiopalvelut tukevat aiempaa kohdennetummin yksittäisiä hakijoita, jotka valmistelevat kansainväliseen yhteistyöhön perustuvia projekteja sekä Euroopan yhteisön Horisontti2020 että muidenkin rahoittajien ohjelmiin. Jyväskylän yliopiston tutkimusrahoituksen asiantuntijat toimivat aktiivisesti omissa asiantuntijoiden vertaisverkostoissaan ja ovat järjestäneet ajankohtaisiin aiheisiin, esimerkiksi avoimen tieteen ja innovaatioiden kehittämisen aiheista.

Yliopiston yhteyttä ympäröivän yhteiskunnan kanssa on vahvistettu. Alumnitoimintaan nimettiin päätoiminen koordinaattori ja alumnitoimintaa vahvistettiin tehdyn suunnitelman mukaisesti. Vuoden aikana uuteen alumnirekisteriin oli ilmoittautunut noin 3000 alumnia. Alumnityötä on tehty kahdella tasolla: vanhojen alumnien kontaktointi ja sitouttaminen sekä opiskelijoiden kasvattaminen aktiivisiksi alumneiksi. JYU:n järjestämät alumnitapahtumat ovat saaneet hyvin myönteisen vastaanoton, ja tästä on seurannut useita konkreettisia yhteistyöalueita.

Korkeakouluyhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakouluyhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakouluyhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Osaava, luova ja hyvinvoiva yliopistoyhteisö

Yliopiston strategiatyö toteutettiin laaja-alaisen osallistumisen keinoin, ja yliopiston henkilökunta, opiskelijat sekä sidosryhmät osallistuivat yliopiston strategisten tavoitteiden, kehittämiskohteiden ja arvojen määrittelyyn. Yliopiston hallitus vahvisti strategian *Osaava ja hyvinvoiva ihminen* 15.12.2018. Yliopiston strategiakokonaisuus sisältää mission, vision ja arvot sekä visiota toteuttavat viisi kehittämisohjelmaa. Strategiatyössä nousivat vahvasti yhteisöllisyyden, yhteenkuuluvuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmat, ja ne on sisällytetty 8.4.2019 vahvistettuihin kehittämisohjelmiin. Yliopiston arvoiksi vahvistettiin avoimuus, luottamus, laatu ja eettisyys.

Yliopiston uuden strategian '*Osaava ja hyvinvoiva ihminen*' mukaisesti yliopistoyhteisössä työskentelevät ja opiskelevat voivat hyvin ja heillä on mahdollisuudet kehittyä ja kasvaa. Strategiatyöhön osallistettiin laajasti

koko yliopistoyhteisö mukaan lukien kansainvälinen henkilöstö ja opiskelijat sekä ulkoiset sidosryhmät. Laaja-alainen osallistaminen strategiatyöhön rakensi uudenlaista osallistamisen kulttuuria yliopistoyhteisössä vahvistaen sitoutumista ja lisäten vaikuttamisen mahdollisuuksia. Strategiatyöhön osallistui kaikkiaan yli 1000 yliopistoyhteisön jäsentä ja sidosryhmien edustajaa. Strategiatyön pohjana toimi globaalien trendien ja muutosilmiöiden tutkiminen ja niiden vaikutukset korkeakoulutukseen, työelämään ja työelämässä tarvittavaan osaamiseen.

Yliopisto on kytkenyt henkilöstötyön ja sen kehittämisen osaksi yliopiston toiminnanohjausjärjestelmää yksikköjen henkilöstösuunnitelmien kautta. Tätä vahvistetaan uudistetun strategian myötä. Henkilöstötyössä menestymistä mitataan joka toinen vuosi toteutettavalla henkilöstökyselyllä ja mikä toteutettiin jälleen vuonna 2019. Tulokset olivat selvästi kehittyneet myönteiseen suuntaan edellisestä kyselystä.

Yksiköt ovat jatkaneet henkilöstökyselyn pohjalta tunnistettujen kehittymisalueiden toimenpiteiden toteuttamista vuonna 2018. Henkilöstötyön edistämisen tukena hyödynnetään työpaikkaselvityksiä ja systemaattisia kehityskeskusteluita työarjessa käytävien työtä ohjaavien ja tukevien keskusteluiden lisäksi. Yliopistossa on käytössä Varhaisen tuen toimintamallin ohjeistus esimiehille ja henkilöstölle. Lähijohtajuudessa yliopisto pohjaa valmentavaan johtajuuteen, ja syksyn 2019 aikana suunniteltu mittava JYULead akateemisen johtajuuden valmennusohjelma käynnistyi tammikuussa 2020.

Vuonna 2018 aloitetut johtoryhmävalmennukset jatkuivat vuonna 2019 tiedekuntien sisäisillä ja tiedekuntien tarpeisiin räätälöidyillä valmennuksilla. Akateemisen johdon vahvistaminen ja johtajille järjestetyt perehtymisohjelmat sekä johtoryhmätyöskentelyn tueksi järjestetyt systemaattiset johtoryhmävalmennukset ovat tukeneet strategiassa ja henkilöstöohjelmassa määriteltyjen tavoitteiden toteutumista. Yliopiston johtoryhmälle, tiedekuntien ja erillislaitosten johtoryhmille sekä yliopistopalveluiden johtoryhmälle järjestettiin kullekin kolmepäiväinen johtoryhmävalmennus. Myös yliopiston yhteisöllisen kehittämisen ryhmien toiminnan kytkeytymistä yliopiston kehittämiseen ja yhteisöllisyyteen. Lisäksi kaikille ryhmille toteutettiin valmennus PERTEC Oy:n toimesta.

Yliopistoyhteisön kehittämistä ja strategian kehittämisohjelman laadintaa varten perustettiin kehittämisryhmä 'Osaava, luova ja hyvinvoiva yliopistoyhteisö'. Tutkijoihin liittyvää henkilöstötyötä edistettiin edelleen HRS4R- periaatteiden mukaisesti ja laadittiin Open, Transparent and Merit-based Recruitment (OTM-R)-politiikka. Opetus- ja tutkimushenkilöstön rekrytointi on lähtökohtaisesti kansainvälistä. Uutta Tenure Track-toimintamallia luotiin vuoden 2018 aikana ja toimintamalli vahvistettiin vuonna 2019.

Tasa-arvonäkökulman vaikuttavuutta on vahvistettu kytkemällä tasa-arvo osaksi toiminnanohjausta. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasiat sisältyvät perustetun Osaava, luova ja hyvinvoiva yliopistoyhteisö-kehittämisryhmän tehtäviin. Yliopisto on myös valmistellut uuden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotoimikunnan, jonka rehtori on asettanut maaliskuussa 2019.

Yliopisto tarjoaa hyvät tukipalvelut sekä Suomeen tuleville että Suomesta lähteville opiskelijoille ja henkilökunnan jäsenille. Kansainvälistä henkilöstöä kannustetaan Suomen kielen oppimiseen ja annetaan tähän mahdollisuus tarjoamalla suomen kielen opintoja yliopiston kielikeskuksen kautta. Monikulttuurisen työympäristön kehittämistä jatkettiin ja suomalaisen toimintaympäristöön integroitumista tuettiin erilaisilla yliopistoyhteisön jäsenille suunnatuilla tapahtumilla, suomenkielisen henkilöstön monikulttuurisuusvalmennuksella ja kv. henkilöstön perehdyttämistä vahvistamalla. Esteettömyyteen ja saavutettavuuteen liittyvä henkilöstölle suunnattu koulutussarja toteutettiin vuonna 2019. Esteettömyyden ja saavutettavuuden toteuttamista tuki myös Jyväskylän yliopiston koordinoima Opiskelukyvyn, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen korkeakouluissa (OHO!)-hanke. Opiskelijoiden häirinnän ja kiusaamisen ehkäisymalli luotiin ja otettiin käyttöön tukemaan opiskelijoihin liittyviä haasteellisia tilanteita. EduFuturan toiminnassa on aikaansaatu opiskelijoiden ja oppilaitosten opiskelijakuntien sitoutuminen yhteiseen toimintaan. Opiskelijaedustaja kuuluu EduFuturan johtoryhmään, ja opiskelijakuntien yhteinen Student Forum toimii kiinteästi osana EF-yhteistyötä. Kaikissa oppilaitoksissa henkilöstön aktiivisuus ja sitoutuminen yhteistyöhön on selkeästi vahvistunut.

Osana hyvää henkilöstötyötä yliopisto jakaa vuosittain tunnustuksia henkilöstölleen mm. hyvästä opettajuudesta, esimiestyöstä sekä yhteisöllisyyden rakentamisesta.

https://uno.jyu.fi/fi/Jyväskylän_yliopistoyhteisöllisen_kehittämisen_ryhmat/tyoryhmat

3. JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON TEHTÄVÄ, PROFIILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Jyväskylän yliopisto on ihmistieteisiin ja luonnontieteisiin keskittyvä monialainen tiedeyliopisto ja koulutustutkimuksen asiantuntija. Yliopisto profiloituu opettajankoulutukseen ja on aktiivinen koulutusviennissä.

Monialainen yliopisto

Jyväskylän yliopistossa yhdistyvät kasvatustieteiden ja psykologian, luonnontieteiden, matematiikan ja informaatioteknologian, humanististen ja yhteiskuntatieteiden, liikunta- ja terveystieteiden sekä kauppatieteiden korkeatasoinen osaaminen monitieteiseksi kokonaisuudeksi.

Jyväskylän yliopistossa tehty strategiatyö kirkastaa edelleen yliopiston profiilia kansallisessa ja kansainvälisessä korkeakoulukentässä. Visionamme on olla oppimisen, hyvinvoinnin ja luonnon perusilmiöiden aloilla yksi maailman johtavista tiedeyliopistoista sekä osaamisen ja kestäväan yhteiskunnan uudistaja.

Yliopiston profiili

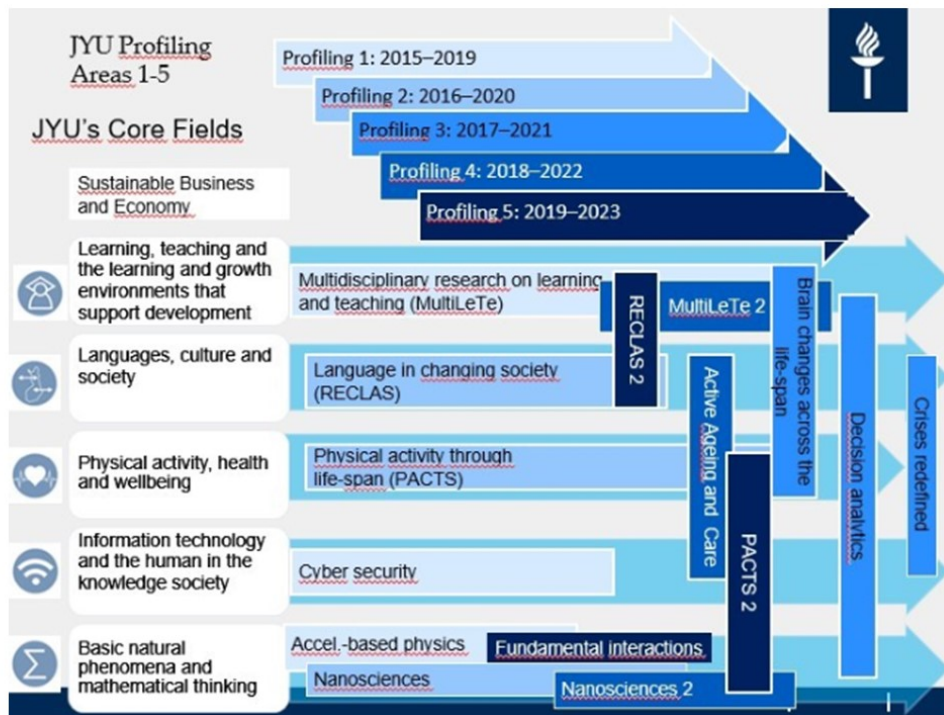
Jyväskylän yliopisto on onnistunut Suomen Akatemian profilointihankkeissa, saaden viidellä hakukierroksella yhteensä kokoaan suuremman osuuden profiloitumisrahoituksesta. Profiloitumisen sijoittuminen yliopiston painoaloille näkyy kuvassa.

Yliopiston strategian Osaava ja hyvinvoiva ihminen nostaa vaikuttavuusprofiilimme kärkeen osaamisen, oppimisen ja opettajankoulutuksen sekä ihmisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin. Tavoitteenamme on edelleen vahvistaa Jyväskylän yliopiston profiilia Osaava ja hyvinvoiva ihminen strategian mukaiselle vaikuttavuusprofiilille.

Yliopiston, muiden EduFutura oppilaitosten ja Jyväskylän kaupungin kanssa on toteutettu kaupunkistrategiaa vahvistaaksemme Jyväskylää opiskelijakaupunkina ja Suomen liikuntapääkaupunkina.

Jyväskylän yliopisto on Suomen vahvin koulutusviejä. EduCluster Finland Oy (ECF) on Jyväskylän yliopistokonserniin kuuluva koulutusvientiyhtiö. Jyväskylän yliopisto omistaa yhtiöstä 80 %, ja vähemmistöomistajina ovat Jyväskylän ammattikorkeakoulu sekä Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia. ECF Oy on kasvanut nopeasti. Toiminnan maantieteelliset painopisteet ovat GCC-maat ja Aasia.

Liitteenä kuva: Jyväskylän yliopiston profiloituminen.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Jyväskylän yliopisto on määritellyt vahvuusaloikseen: 1) oppiminen, opetus ja kehitystä tukevat kasvu- ja oppimisympäristöt, 2) luonnon perusilmiöt ja matemaattinen ajattelu, 3) kielet, kulttuuri ja yhteisöt muuttuvassa maailmassa, 4) liikunta, terveys ja hyvinvointi sekä 5) informaatioteknologia ja ihminen tietoyhteiskunnassa.

Yliopisto on tunnistanut uusiksi monitieteisiksi tutkimuksen nouseviksi aloiksi: 1) Aivotutkimus, 2) bioresurssitutkimus, 3) laskennallinen ajattelu ja Big data -analytiikka, 4) pedagogiikka ja digitaalisuus sekä 5) kriisien ja yhteiskunnan muutosten tutkimus.

Strategiset painoalat

Jyväskylän yliopiston strategiatyön yhteydessä täsmennetyt, 8.4.2019 vahvistetut strategiset painoalat, jotka suuntaavat monialaisen yliopiston tutkimusta, koulutusta ja vaikuttavuutta ovat:

- Oppiminen, opetus ja vuorovaikutus
- Liikunta, terveys ja hyvinvointi
- Luonnon perusilmiöt ja matemaattinen ajattelu
- Kieli, kulttuuri ja yhteiskunta
- Kestävä liiketoiminta ja talous
- Informaatioteknologia ja ihminen tietoyhteiskunnassa

Jyväskylän yliopiston strategisia painoaloja on vahvistettu rakenteellisen kehittämisen, Suomen Akatemian profiloitumishankkeiden, nousevien alojen tukemisen, poisvalintojen sekä korkeakoulujen välisen yhteistyön keinoin.

Nousevat alat

JYU on määritellyt nouseviksi aloikseen viisi monitieteistä aluetta, joiden kehittymistä on tuettu tulevaisuusorientoituneella yhteistyöllä eri tiedekuntien välillä.

Yliopiston nousevia aloja kartoitettiin monitieteisesti osana yliopiston strategista suunnittelua, ja yliopiston määritteli sopimuskaudelle 2017-2020 omiin painoaloihin pohjautuen viisi nousevaa alaa:

-monitieteinen aivotutkimus,
 -bioresurssitutkimus monitieteellisenä osaamiskeskittymänä,
 -laskennallinen ajattelu ja Big data -analytiikan käyttö osana päätöksentekoa ja kyberturvallisuuden tutkimusta,
 -pedagogiikka ja digitaalisuus monimuotoistuvissa oppimisympäristöissä sekä
 -monitieteinen kriisien ja yhteiskunnan muutosten tutkimus.

Lähes kaikista nousevista aloista on tullut uusia profiloitumisaloja, jotka ovat saaneet Suomen Akatemian rahoitusta.

Jatkossa yliopiston nousevien alojen identifiointi on jatkuva prosessi, ja mahdollisia nousevia aloja tarkastellaan mm. profilointihankkeita valmisteltaessa.

Resurssitutkimusta on edistetty perustamalla monialainen Resurssiviisausyhteisö (School of Resource Wisdom: <https://www.jyu.fi/en/research/wisdom>) joka tuottaa tietoa yhteiskunnan luonnonvarojen käytön ohjaamiseksi kohti aitoa ylisukupolvista kestävyttä, ja tarjoaa houkuttelevan tutkimusympäristön korkeatasoisille tutkijoille.

Nousevien alojen tukemiseksi JYU on avannut uusien professoreiden haun, sekä rakentaa näiden alojen tutkimukseen kytkeytyviä monialaisia tutkinto-ohjelmia.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	1 475
Kasvatusalat	300
Terveys- ja hyvinvointialat	65
Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat	265
Yhteiskuntatieteet ja palvelualat	360
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet	135
Luonnontieteet	200
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat	150
Yliopistokohtaiset tavoitteet	
Tohtorin tutkinnot	138
Alemmat korkeakoulututkinnot	1 360

Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuksen tutkintotavoitteet kaudella 2017-2020 ovat vuosittain: lastentarhanopettajat 100, erityislastentarhanopettajat 35, luokanopettajat 140, erityisluokanopettajat ja erityisopettajat 130, humanistiset oppiaineet 85 ja matemaattis-luonnontieteelliset oppiaineet 65.

Yliopisto suuntaa kasvatustieteellisen koulutusalan sisäänottojaan yleisestä kasvatustieteestä opettajankoulutuksen kasvaviin koulutustarpeisiin (lastentarhan- ja luokanopettajakoulutus, erityisopetuksen opettajatarpeet). Yliopisto lisää lastentarhanopettajakoulutuksen sisäänottoa 20 opiskelijalla vuodesta 2017 alkaen.

Yliopisto suuntaa yhteiskuntatieteellisen alan koulutustarjontaa vahvemmin sosiaalityön kelpoisuuden tuottavaan koulutukseen.

Vaasan yliopisto luopuu tutkintoon johtavasta kielikoulutuksesta 1.8.2017 alkaen. Vaasan yliopistossa opintonsa aloittaneiden opiskelijoiden opintojen loppuun saattamisesta huolehtivat Jyväskylän yliopisto ja Vaasan yliopisto yhteistyössä. Tutkintoon johtavan kielikoulutuksen siirtyessä Vaasan yliopistosta Jyväskylän yliopiston järjestettäväksi Jyväskylän yliopisto ottaa myös kielikylpykoulutuksen osaksi koulutustarjontaansa. Yliopistot valmistelevat keskenään kielikylpykoulutuksen siirron yksityiskohdat.

Vaasan yliopiston tutkintoon johtavan kielikoulutuksen loppuessa ja sitä vastaavien ylempien korkeakoulututkintojen tutkintotavoitteen lakatessa Vaasan yliopistolla sopimuskauden 2017-2020 jälkeen Jyväskylän yliopiston taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen tutkintotavoitetta kasvatetaan 35 yliopiston tohtorin tutkintojen tavoitetta 2 vuodesta 2021 lukien.

Jyväskylän yliopisto on säilyttänyt asemansa korkeakoulukentässä. Vuonna 2019 tohtorin tutkintoja saavutettiin 127. Maisterin tutkintojen tavoite ylitettiin ja tutkintoja syntyi 1576 tavoitteen ollessa 1475. Kandidaatin tutkinnoissa jäätin alle tavoitteen, saavuttaen 1235 tutkintoa, tavoitteen ollessa 1360.

Yliopisto on lisännyt lastentarhanopettajakoulutuksen (nyk. varhaiskasvatuksen opettajakoulutus) sisäänottoa sopimuksen mukaisesti sekä vahventanut kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunnan resursseja tavoitteen saavuttamiseksi. Muillakin aloilla Jyväskylän yliopisto on vahvistanut opettajankoulutustaan niin määrällisesti kuin laadullisesti. Yliopiston juuri vahvistetun strategian koulutuksen kehittämisohjelman mukaisesti opettajankoulutuksen merkitys tulee JYU:ssa edelleen vahvistumaan. Yliopiston strategisena tavoitteena on, että Jyväskylän yliopistolla on valtakunnallisesti johtava asema opettajien koulutuksessa ja sen tutkimuksessa. Samalla pyrimme varmistamaan, että yliopistomme koulutuksen kokonaisuus, joka on suunnattu eri koulutusasteille sijoittuville opettajille, on vetovoimainen, kilpailukykyinen sekä vastaa koulutuksen ja opetuksen uudistamisen tarpeisiin.

Varhaiskasvatuksen sisäänottoa lisättiin vuodesta 2017, jolloin varhaiskasvatuksen kandidaattiohjelmassa aloitti 88 opiskelijaa. Vuonna 2018 aloittajia oli 121. Vuoden 2017 yhteishaussa varhaiskasvatuksessa oli 80 paikkaa, minkä lisäksi avoimessa yliopistossa opintoja suorittaneille oli varattu 20 paikkaa. Vuonna 2018 yhteishaun aloituspaikkamäärät olivat 110, jonka lisäksi 10 paikkaa avoimessa yliopistossa opintoja suorittaneille, ja vuonna 2019 vastaavasti 105, jonka lisäksi 15 paikkaa avoimessa opintoja suorittaneille. Vuonna 2018 valmistui 71 kasvatustieteen kandidaattia, joilla oli kelpoisuus varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin. Vuonna 2019 valmistui 83 kasvatustieteen kandidaattia, joilla oli kelpoisuus varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin. Tavoitteena on 100 varhaiskasvatuksen opettajaa vuosittain. Esimerkiksi vuonna 2018 valmistuneet olivat aloittaneet opintonsa ennen vuotta 2017, jolloin sisäänottomäärät olivat pienempiä (kolmivuotisessa kandidaattikoulutuksessa vuonna 2015 oli 58 aloituspaikkaa ja vuonna 2016 oli 80 aloituspaikkaa).

Jyväskylän yliopistossa erillisissä erityisopettajan opinnoissa oli varattu 20 paikkaa varhaiskasvatuksen erityisopetukseen. Vuonna 2018 valmistui varhaiserityisopettajan koulutuksesta 19 maisterin tutkintoa, minkä lisäksi valmistui 4 maisteria varhaiskasvatuksen koulutuksesta, joilla on erityislastentarhanopettajan kelpoisuus. Erillisellä opinto-oikeudella erityislastentarhanopettajan kelpoisuuden vuonna 2018 sai 18 opiskelijaa. Vuonna 2019 valmistui varhaiserityisopettajan koulutuksesta 14 maisterin tutkintoa, minkä lisäksi valmistui 3 maisteria varhaiskasvatuksen koulutuksesta, joilla on erityislastentarhanopettajan kelpoisuus. Erillisellä opinto-oikeudella erityislastentarhanopettajan kelpoisuuden vuonna 2019 sai 20 opiskelijaa. Sopimustavoite on 35 erityislastentarhanopettajaa vuosittain.

Luokanopettajakoulutuksen aloituspaikkamääriä on kasvatettu vuodesta 2017, jolloin luokanopettajan kandidaatti- ja maisterikoulutuksessa aloituspaikkoja oli 90 ja luokanopettajan aikuiskoulutuksen kandidaatti- ja maisteriohjelmassa 40. Luokanopettajakoulutuksen tutkintotavoite vuosittain on 140. Vuonna 2018 valmistui 133 luokanopettajaa. Vuonna 2019 valmistui 133 luokanopettajaa. Sisäänottojen kasvattaminen näkyy maisteritutkintomäärissä muutaman vuoden kuluttua.

Erityisluokanopettajien ja erityisopettajien osalta sopimustavoitteena on vuosittain 130 ko. kelpoisuuden saanutta. Vuonna 2018 erityisopettajaksi valmistui 62 maisteria. Tämän lisäksi 59 suoritti erillisellä erityisopettajan opinto-oikeudella erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot. Vuonna 2019 erityisopettajaksi valmistui 86 maisteria. Tämän lisäksi 64 suoritti erillisellä erityisopettajan opinto-oikeudella erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot.

Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteellisen alan sisäänottoa on pienennetty vuodesta 2017 alkaen. Sosiaalityön sisäänottoa on kasvatettu jo aiemmin ja siten sosiaalityön suhteellinen osuus yhteiskuntatieteellisellä alalla on kasvanut.

Vaasan yliopiston kielikoulutuksen siirtoon liittyen Jyväskylän yliopiston toteutti vuoden 2019 loppuun mennessä viisi kohdennettua siirtohakua Vaasan yliopiston kieliaineiden opiskelijoille. Viimeinen kohdennettu siirtohaku oli Vaasan kielikylpykoulutuksen opiskelijoille syksyllä 2019. Siirtohakujen kautta

yhteensä Vaasan yliopiston kieliaineiden 140 perustutkinto-opiskelijaa ja 37 jatko-opiskelijaa on hyväksytty Jyväskylän yliopistoon. Heistä opiskelupaikan on vastaanottanut 119 perustutkinto-opiskelijaa ja 35 jatko-opiskelijaa. Opiskelijoiden siirtyminen Vaasasta Jyväskylään oli kevään 2017 jälkeen vähäistä. Siirtymäkauden aikana koulutuksen vaiheittaista siirtoa Jyväskylään on toteutettu Vaasassa järjestettävän opetuksen lisäksi verkko-opetustoteutuksilla ja joustavilla suoritusmuodoilla. Kielikylpykoulutus toteutetaan Jyväskylän yliopistossa humanistis-yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa Kielitietoisuutta ja monikielisyyttä tukevan pedagogiikan aineenopettajankoulutuksen tutkinto-ohjelmana. Hakukohteeseen oli ensimmäinen haku vuonna 2019 ja kymmentä aloituspaikkaa tavoitteli 52 hakijaa. Kasvatustieteissä luokanopettajakoulutuksessa ja varhaiskasvatuksen koulutuksessa on myös kielitietoisuutta ja monikielisyyttä tukevaan pedagogiikkaan suuntautuvia opiskelijoita. Näin Jyväskylän yliopiston vastuulle siirtynyt ja toteuttama kielikylpykoulutusta vastaava koulutus integroituu edellä kuvatusti laajasti opettajankoulutukseen ja useampiin kieliin.

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (331/2016) perusteella yhteensä 144 467 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 128 261 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon Soveltavan kielentutkimuksen keskus (sis. yleiset kielitutkinnot, Nordbas-yhteistyö, kielikoulutuspolitiikan valtakunnallinen t&k toiminta), Kokkolan yliopistokeskus, KTL ja ohjausalan valtakunnallinen osaamiskeskus ja koulutuksen talous, kiihdytinlaboratorio, viittomakielen opetus ja tutkimus ja harjoittelukoulu. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 10 608 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2017) kauden 2017-2020 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiarahoitusta kohdennetaan yliopiston strategian mukaiseen toimintaan 15 200 000 euroa vuonna 2017, 15 200 000 euroa vuonna 2018, 12 500 000 euroa vuonna 2019 ja 11 600 000 euroa vuonna 2020 ottaen huomioon yliopiston strategia ja sopimuksessa nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Alueelliset osaamiskeskittymät ja korkeakoulujen välinen yhteistyö
- KOTUMO -yhteistyön vahvistaminen
- Lastentarhaopettajakoulutuksen laajentaminen
- Tutkintoon johtavan kielenopetuksen vahvistaminen korkeakoulujen työnajossa
- Student Life ja e-Education -toimintamallien edelleen kehittäminen (sis. ohjauksen kehittäminen ja opiskelijälähtöisen tuen)
- Valintamenettelyjen uudistaminen ml. ylioppilastutkinnon ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen tutkintojen parempi hyödyntäminen
- Opetus- ja tutkimusaineistojen laaja avoimuus
- Toimintamallien kehittäminen maahanmuuttajien korkeakoulutukseen ja työelämään ohjaamiseen
- Koulutuksen uudelleen järjestäminen

Vaasan yliopiston tutkintoon johtavan kielikoulutuksen Jyväskylän yliopiston hoidettavaksi siirtämisen edellyttämistä yliopistojen keskinäisten rahoitusjärjestelyjen yksityiskohdista yliopistot sopivat erikseen.

b) Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2017 lisäksi 2 691 000 euroa yliopistolain (558/2009) mukaista rahoitusta laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoituksen ulkopuolella.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista yhteensä 13 515 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

Talous vuonna 2019

Täydentävän rahoituksen osuus (36 %) ja euromääräinen kokonaissumma (72,7 Me) nousivat hieman (0,6 Me) edellisen vuoden tasosta. OKM:n sopimusindikaattorien mukainen kilpailtu tutkimusrahoitus väheni 1,9 Me (5 %). Suurimpia hankerahoittajia ovat Suomen Akatemia (26,3 Me) ja Euroopan komissio (5,5 Me). Business Finlandin rahoitus laski merkittävästi (- 57 %) ja sen osuus hankerahoituksen kokonaisuudesta laski 2 Me:n tasolle.

OKM:n yliopistolain mukainen valtionavustus sekä kaikki täydentävän rahoituksen toiminnan tuotot yhteenlaskettuna yliopiston kokonaistuotoissa ei tapahtunut muutoksia ja olivat edellisen vuoden tapaan 204,3 Me. Kokonaiskulut kasvoivat 1,4 Me (1 %) ja olivat 210 milj. euroa. Varsinaisen toiminnan alijäämä oli siten 5,7 Me. Yliopiston kaikista kustannuksista henkilöstökulut ovat 68 %, 142,8 Me. Tilavuokrat muodostavat 12 % kokonaiskuluista, joten vain noin 20 % kuluista on muita kuin henkilöstö- tai tilavuokrien kustannuksia. Henkilöstökulut nousivat ainoana merkittävänä kulueränä edellisestä vuodesta 3 % ja muut toiminnan kulut puolestaan laskivat 5 %.

Aikaisempien vuosien lahjoitusvaroista otettiin käyttöön 0,2 Me. Tilikauden ylijäämä sijoitus- ja rahoitustoiminnan realisoituneiden voittojen (10,6 Me) ja realisoitumattomien erien (13,1 Me) jälkeen on 18,2 Me.

Strategiarahoitus

Jyväskylän yliopistolle kohdennetun strategiarahoituksen yliopisto on kohdentanut strategian mukaiseen toimintaan. Strategiseen rahoitukseen kytkeytyvät tavoitteet ovat toteutuneet tai toteutumassa sopimuksen mukaisesti, ja ne on kuvattu tässä raportissa. Jyväskylän yliopisto on tehnyt lukuisia toimenpiteitä opettajankoulutuksen vahvistamiseksi, maahanmuuttajien korkeakoulutukseen ja työelämään ohjaamiseksi sekä opetus- ja tutkimusaineistojen avoimuuden lisäämiseksi. Jyväskylän yliopisto on toteuttanut myös kielten koulutuksen siirtoa Vaasan yliopistosta sopimuksen mukaisesti. Tämä työ jatkuu uuden strategian sekä vahvistetun toiminnan ohjauksen ja toimeenpanokyvyn myötä.

6. RAPORTOINTI

Yliopisto raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Yliopisto myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisesta tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan yliopistojen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Yliopisto informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

Jyväskylän yliopisto toimittaa tilinpäätös ja toimintakertomus -asiakirjan opetus- ja kulttuuriministeriölle huhtikuussa 2020 yliopiston hallituksen ja yliopistokollegion käsittelyn jälkeen.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Anne-Christine Ritschkoff
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Matti Manninen
Rehtori

LIITTEET